

Ude af mig selv. Dissociation hos mennesker med tidlige traumer

Af Karin Dyhr
Frydenlund
338 sider
299 kr.

Det kræver snilde og omhu at beskrive psykiatriske diagnoser i øjenhøjde, så man som læser ikke kun får faglig viden om diagnoser, men også får både indsigt i og forståelse af hvad det vil sige, at få en diagnose. I dette tilfælde dissociation. Forfatter Karin Dyhr har mange års personlige erfaringer med det psykiatriske system via egen psykiske sygdom og helbredelse, hvilket er med til at denne bog lykkes. Dissociation beskrives med andre ord både indefra og udefra, hvilket gør bogen interessant og troværdig. Karin Dyhr har skrevet flere bøger og er aktiv foredragsholder.

Bogen handler om diagnosen dissociation. En diagnose som ifølge forfatteren er stærkt underkendt i det psykiatriske system. Hvis man udsættes for fx overgreb, vold eller lignende kan virkeligheden være så voldsom, at man ikke kan bære at være til stede. I stedet kan man (ubevidst) benytte sig af forsvarsmekanismen dissociation altså fx forsvinde et andet sted hen eller 'miste tiden'. Dette er den korte forklaring. I det hele taget synes diagnosen dissociation at være et bredt begreb med mange nuancer og grader.

Bogen er fyldt med eksempler og citater fra i alt 47 bidragydere, der løbende flettes ind i grundige og faglige forklaringer. Man skal holde tungen lige i munden for at få det hele med og begribe de mange forklaringer. Omvendt kan man få rigtig meget ud af bare at lade sig rive med af de mange fortællinger, beskrivelser af diagnoser,

grænsediagnoser og det psykiatriske system set fra mange forskellige vinkler. Undervejs henvises der til psykiatrisk faglitteratur og forskning, samt WHO's diagnosesystem ICD-10.

Gennem årene er behovet for jordemødre med særlig viden om psykisk sårbarhed vokset. Dette skyldes til dels, at antallet af gravide med særlige behov vokser, til dels at vi som jordemødre er blevet bedre til at opspore de sårbare gravide. Denne bog omhandler mennesker med tidlige traumer herunder seksuelle traumer, fraværende og kolige forældre, forældre der selv har oplevet traumer og misbrugs- og/eller alvorligt syge forældre. Med andre ord 'oplevelser' som mange gravide kan have været udsat for i varieret grad. Ligesom jeg undervejs funderede over, hvad jeg selv havde med i min barndoms bagage. Bogen kan derfor klart anbefales til jordemødre med særlig interesse for sårbare gravide. Og selv om der er meget at holde styr på, så er sproget enkelt, beskrivelserne grundige - og den efterfølgende refleksion hos undertegnede stor.

Anmelder Lene Skou Jensen,
jordemoder

Føde manualen for mænd

Af Helene Bovin
112 sider
Forlaget Press To
Vejlende pris 249,00 kr.

For det første må jeg forholde mig ydmygt, for hvordan kan jeg som kvinde skrive en anmeldelse af en føde manual for mænd. Omvendt kan man også spørge sig selv, hvem er "mænd"? Er han én form, en afstøbning, en type? Og ikke mindst, er han faderen til barnet og hermed i en følelsesmæssig tilknytning til barnet og den fødende?

I en pressemeddelelse fra forlaget Press To står der, at bogen er den første, der udelukkende ser fødslen fra mandens perspektiv. Således er den med i den tendens, der hjælper mænd med at blive en mere aktiv deltager i hverdagen sammen med børnene. Jeg er dog i tvivl om, hvorfor denne bog ikke hedder 'Føde manualen for partnerne eller fødselshjælperen'. Hvad er det, *manden* skal vide, som eventuel andre fødselshjælpere ikke skal vide? For eksempel skriver forfatterne:

"Når en kvinde føder et barn, er hun universets centrum. Intet mindre. Sådan opleves det for hende selv, og det er ret godt, hvis dem omkring hende behandler hende tilnærmelsesvis på samme måde".

Kønsrollerne er i dag ikke et fastlåst begreb, ligesom familierne kan være mangfoldige i dag. Jeg savner, at forfatteren indledningsvis aktivt forholder sig til dette. Bogen er skrevet af jordemoder, sundhedsantropolog og psykoterapeut Helene Bovin. Udover min personlige forvirring omkring hvem "mænd" er i denne sammenhæng, er bogen en ærlig og kærlig guide til dem, der identificerer sig med bogens titel og læser den. Bogen ønsker at forberede

manden som fødselshjælper og kommende far til at forholde sig til at være en aktiv deltager under fødslen. Bogen gennemgår fødsels faser, hormoner, smerter, smertelindring, komplikationer samt det udstyr, man kan opleve på en fødestue. Desværre forholder bogen sig ikke til, at en fødsel også kan foregå i hjemmet. Forfatterne har sandsynligvis valgt udelukkende at inkludere hospitalsfødsler, men jeg savner, at dette bliver omtalt.

Forfatteren skriver kortfattet og i et let forståeligt sprog med rigtig mange gode pointer og fif til læseren. Det er tydeligt, at hun har et brændende ønske om at delagtiggøre den kommende far og klæde ham på til fødslen og det tror jeg også lykkedes for de mænd, der læser bogen.

Anmelder Fie Skat Hjørnet,
jordemoder, cand.scient.san